

REDACCIÓ D'UN PLA LOCAL DE PREVENCIÓ DE RESIDUS MUNICIPALS. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Pla local de prevenció de residus municipals de Celler de Ter (Catalunya)

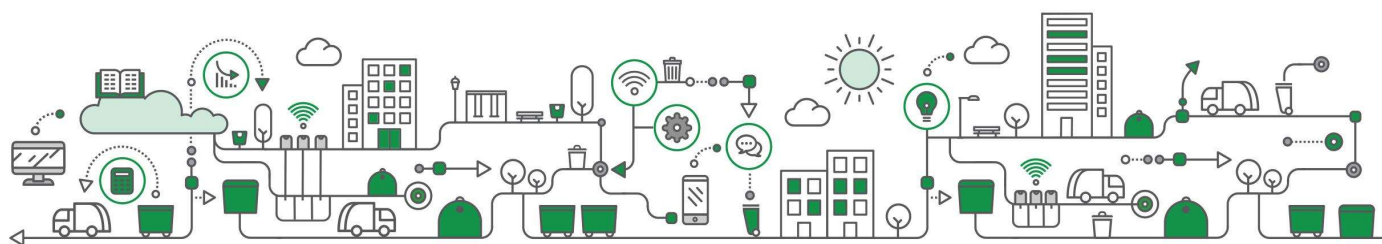
Descripció

Cellera de Ter és un municipi de la comarca de la Selva, amb una població de 1.950 habitants (Idescat, 2020). Amb anterioritat a l'elaboració del Pla Local de Prevenció, l'Ajuntament havia realitzat diferents campanyes informatives i de conscienciació per a reduir la quantitat de residus generats. Derivat d'una subvenció de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC), per tal d'elaborar el Pla Local de Prevenció, es va adoptar el compromís per a planificar i aplicar una estratègia enfocada a la reducció en la generació de residus en l'àmbit municipal. Finalment, el mes de setembre del 2016, el Ple de l'Ajuntament va aprovar el *Pla Local de Prevenció de Residus Municipals de la Celler de Ter 2016-2020*.

L'elaboració del PLP va ser realitzada per una empresa consultora externa. El període de redacció del PLP va ser d'aproximadament 6 mesos i el 75% del cost va ser finançat en el marc de la convocatòria de prevenció i preparació per a la reutilització de residus municipals de l'any 2015.

El Pla estableix un objectiu quantitatiu de reducció d'un 15% la generació de residus l'any 2020 respecte al 2010. Això implica reduir la generació per càpita de residus de 1,36 kg/hab a 1,15 kg/hab. Així mateix, el Pla incorpora els següents continguts:

1. **Introducció:** Es presenta el municipi de la Celler de Ter i s'argumenta la necessitat d'implementar un Pla Local de Prevenció de residus. Aquest Pla s'ha elaborat seguint la metodologia que estableix la Guia per a l'elaboració de plans locals de prevenció de residus municipals, elaborada per l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) l'any 2008, així com el Programa de Gestió dels Residus Municipals a Catalunya (PROGEMIC 2007-2012), i el Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos a Catalunya 2020 (PRECAT20).

La introducció també inclou l'anàlisi del marc normatiu actual i de les directives vigents en qüestió de prevenció de residus. A més, es presenta com a objectiu la reducció d'un 15% de generació de residus respecte al 2010 present en l'escrit del PRECAT20.

2. **Generació i gestió dels residus municipals:** S'analitza l'evolució de la generació de residus del municipi des del 2007 fins al 2015 i es presenten les dades de recollida de les principals fraccions de residus (matèria orgànica paper i cartó, vidre i envasos lleugers) en aquest període.

Es descriuen els sistemes de recollida de residus, detallant com es gestiona la recollida selectiva de vidre, paper/cartó, envasos lleugers, FORM i fracció resta, restes vegetals de la poda i deixalleria. A més a més, es defineix la freqüència de recollida, els mitjans humans i mecànics disponibles i a quins centres es tracten els residus recollits segons la fracció dels residus.

Aquest capítol també inclou la diagnosi de les diferents fonts de generació de residus existents en el municipi segons l'àmbit (domicili, activitats econòmiques, equipaments públics i esdeveniments públics).

Finalment, s'avaluen tant els costos econòmics com els costos ambientals associats a la recollida i el transport dels residus. Se'n descriuen les taxes de recollida d'escombraries anuals en funció de la naturalesa i el destí dels immobles, així com les diferents bonificacions existents, segons estableix l'ordenança fiscal reguladora de la taxa per recollida d'escombraries.

3. **Antecedents en prevenció de residus:** En aquest apartat es detallen el conjunt de campanyes i accions desenvolupades al municipi per a promoure la prevenció i la millora de la recollida selectiva dels residus municipals.

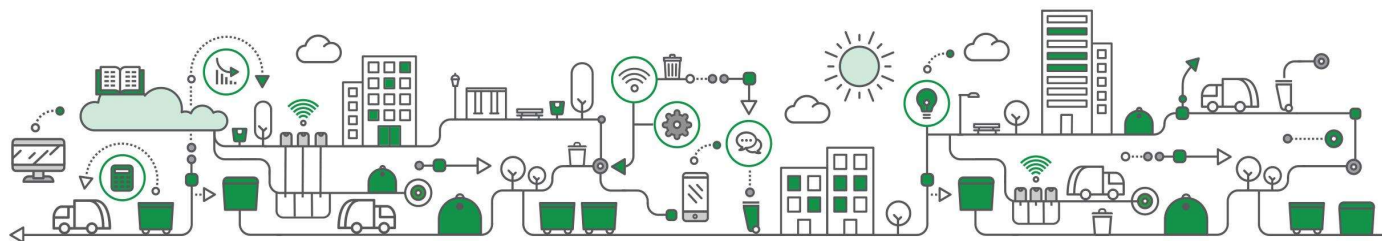
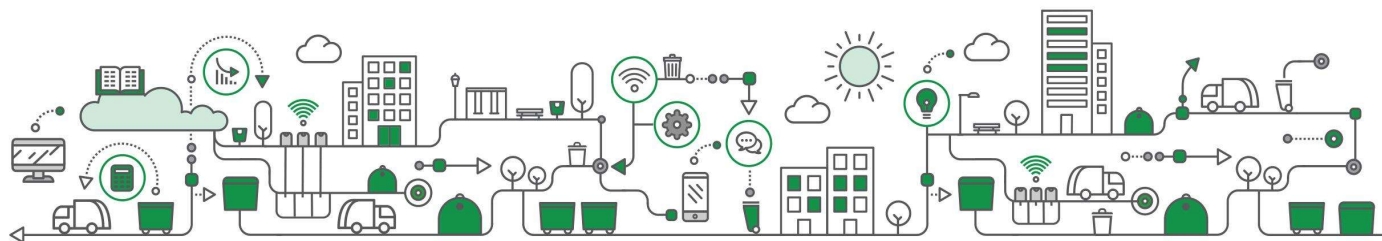

Figura 1: Cartell informatiu per a la promoció de la reducció de residus. Font: Memòria d'activitats de sensibilització ambiental del Consell Comarcal de la Selva, 2012

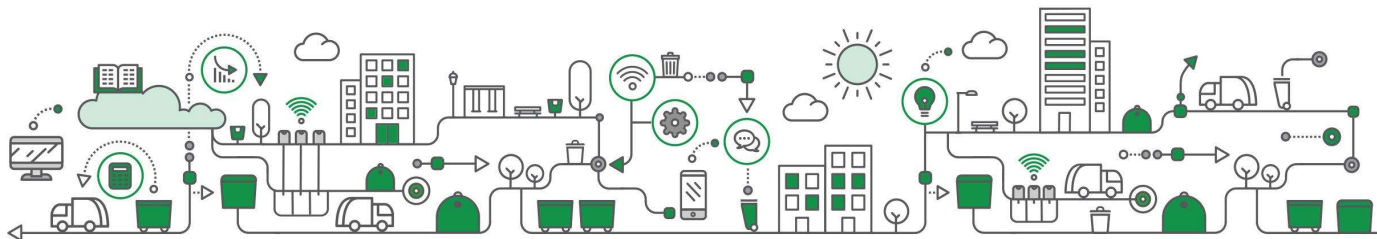
4. **Objectius del pla de prevenció:** Es presenten els objectius qualitius i quantitius de prevenció de residus municipals.
5. **Pla d'actuació:** Es defineixen un total de 30 actuacions a desenvolupar durant el període de vigència del Pla. Les actuacions es troben classificades en:
 - Prevenció de la matèria orgànica i fracció vegetal
 - Prevenció del paper
 - Prevenció dels envasos i embalatges
 - Prevenció d'altres fraccions de residus
 - Prevenció general de residus
 - Actuacions complementàries

1. PREVENCIÓ DE LA MATÈRIA ORGÀNICA I FRACCIÓ VEGETAL
1.1 Fomentar la compra i el consum responsable dels aliments
1.2 Taller per reduir el malbaratament alimentari
1.3 Campanya d'autocompostatge
1.4 Subministració de compostadors als centres educatius
1.5 Campanya informativa sobre les restes de poda i jardineria
2. PREVENCIÓ DEL PAPER
2.1 Bones pràctiques Ambientals per l'ús del paper en les oficines municipals
2.2 Campanya per l'ús responsable de paper en la publicitat a les bústies
2.3 Impulsar l'ús de mitjans electrònics en la informació municipal
3. PREVENCIÓ DELS ENVASOS I EMBALATGES
3.1 Ús de gots reutilitzables en esdeveniments públics
3.2 Fomentar la compra de productes a granel
3.3 Fomentar l'ús d'envasos de vidre
3.4 Promocionar esmorzars sostenibles als centres educatius
3.5 Sensibilització de la utilització de bosses de plàstic d'un sol ús
3.6 Xarxa de comerços sostenibles
4. PREVENCIÓ D'ALTRES FRACCIONS DE RESIDUS
4.1 Punts de recollida de piles usades
4.2 Punts i campanya de recollida d'oli domèstic
4.3 Campanya de recollida de roba
5. PREVENCIÓ GENERAL DE RESIDUS
5.1 Crear oficina d'intercanvi de productes
5.2 Elaborar i difondre catàleg d'empreses reparadores
5.3 Tallers per aprendre a reparar objectes
5.4 Tallers artístics per aprofitar residus
5.5 Campanya de consum responsable i bones pràctiques en la gestió de residus
5.6 Estudiar la implantació de la recollida selectiva porta a porta
5.7 Mantenir i difondre la bonificació fiscal en la taxa de residus
5.8 Estudi de la caracterització dels residus comercials
5.9 Programa de reutilització d'articles a la deixalleria municipal
6. ACTUACIONS COMPLEMENTÀRIES
6.1 Estudiar ampliar l'horari d'obertura de la deixalleria i campanya difusió
6.2 Estudi del coneixement dels residus per la població
6.3 Control dels residus generats en esdeveniments públics i equipaments municipals
6.4 Incorporar criteris ambientals en les compres i contractacions municipals

Figura 2: Recull de les 30 actuacions agrupades per categories. Font: Pla local de prevenció de residus municipals de Celler de Ter, 2016.

Per a cada una de les actuacions, s'inclou una fitxa on s'indica: el codi de l'actuació, el títol, els objectius, la durada, els agents implicats, una descripció de l'actuació, la temporalitat (curta: anys 2016-2017, mitja: 2017-2019, llarga: 2019-2020), la relació amb altres actuacions, la valoració econòmica i els indicadors de seguiment.

CODI ACTUACIÓ	5.5
CAMPANYA DE CONSUM RESPONSABLE I BONES PRÀCTIQUES EN LA GESTIÓ DELS RESIDUS MUNICIPALS	
OBJECTIUS	
Reduir la quantitat de residus generats al municipi. Fomentar i millorar la recollida selectiva i reciclatge de residus al municipi.	
AGENTS IMPLICATS	DURADA
Ajuntament de La Celler de Ter Consell Comarcal de la Selva Agència de Residus de Catalunya (ARC) Habitants de la Celler de Ter	Puntual
DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ	
Es tractaria d'una campanya recordatori, perquè anys anteriors ja se n'ha fet alguna a nivell comarcal i autonòmic. Es proposa l'edició de cartells i tríptics informatius sobre la quantitat de residus que es generin i la seva problemàtica, i s'indiquin bones pràctiques en la recollida selectiva de residus, per fomentar la prevenció i minimització de la generació de residus i la seva correcta recollida selectiva. El Consell Comarcal sol promoure aquest tipus de campanyes i facilita material i recursos als Ajuntaments. A vegades es reparteixen cubells o bosses per la recollida selectiva de residus en habitatges.	
TEMPORALITAT	Llarga
RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS	5.6
VALORACIÓ ECONÒMICA	2.000€ (edició i difusió de cartells i tríptics)
INDICADORS DE SEGUIMENT	
<i>Quantitat de residus generats al municipi (Kg/hab/any)</i>	
<i>Quantitat de residus recollits selectivament al municipi, respecte el total de residus (%)</i>	

Figura 3: Exemple de fitxa d'actuació. Font: Pla local de prevenció de residus municipals de Celler de Ter, 2016

També s'inclou el calendari d'actuacions del pla, on mitjançant un cronograma es mostra l'any en el qual s'han de realitzar cada una de les actuacions.

- Seguiment del pla:** Es defineixen els indicadors generals que s'avaluaran per fer el seguiment de la implantació del Pla. Els indicadors específics s'indiquen a les fitxes de cada actuació.

Resultats

El *Pla local de Prevenció de Residus Municipals de Celler de Ter* (2016-2020) estableix un objectiu quantitatiu de reducció d'un 15% de la generació de residus l'any 2020 respecte al 2010. Aquesta fita no s'ha pogut complir a causa de l'augment en la generació de residus fortament influenciat per l'inici de l'activitat de la deixalleria supramunicipal el 2016. Destaca que durant el període d'execució del PLP la recollida selectiva va incrementar-se en un 56%, situant-se per sobre de la mitjana catalana. D'altra banda durant el mateix període temporal la generació de residus de la fracció resta va reduir-se lleugerament. Pel que fa als objectius qualitatius s'han complert 6 dels 9 proposats, portant-se a terme 15 de les 30 actuacions plantejades.

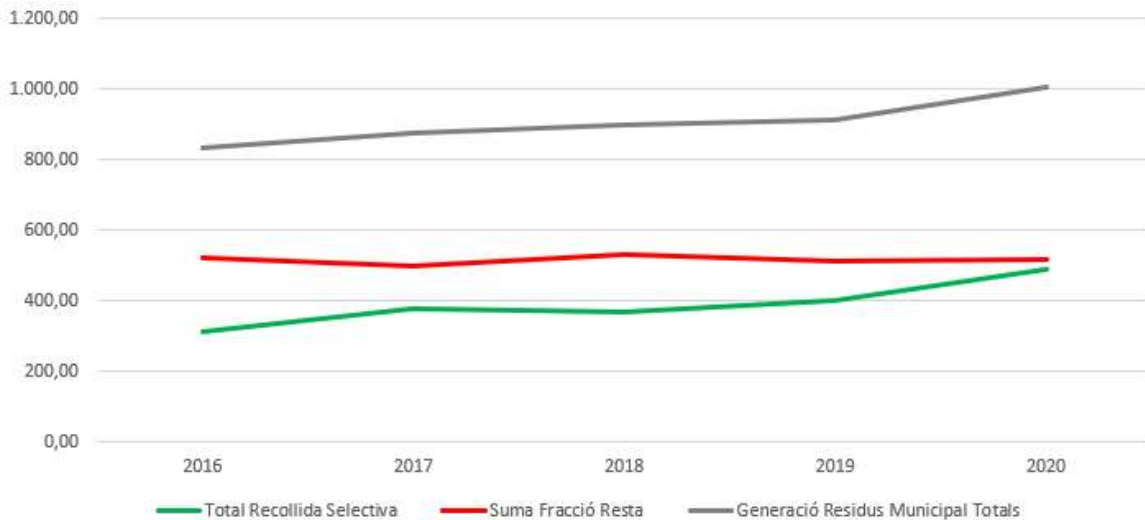

Figura 4: Dades de generació de residus a Celler de Ter (2016-2020). Font: Ajuntament de Celler de Ter, 2021

Un dels punts febles a destacar és la falta de recursos, tant econòmics com humans, per a acomplir totes les actuacions, així com per a poder fer un seguiment dels resultats i de l'impacte a la ciutadania. Tot i així, des de l'Ajuntament s'ha destacat que durant la confecció no hi va aparèixer cap incidència, ni dificultat remarcable, i l'obtenció de dades no va presentar grans dificultats. Es considera que el PLP ha sigut de gran utilitat per a realitzar una diagnosi acurada de la situació del municipi, i ha permès establir una estratègia de planificació i marcar uns objectius clars de reducció de residus. La confecció de les fitxes de cadascuna de les actuació també ha facilitat la feina de cara a demanar subvencions.

Per a poder seguir en la consecució dels objectius de reducció de la generació de residus, l'Ajuntament de Celler de Ter te previst elaborar un nou Pla per al període 2022-2026 subvencionat en el marc de la convocatòria de prevenció i preparació per a la reutilització de residus municipals 2021. Es considerarà la nova realitat del municipi, com la implantació del porta a Porta en el primer trimestre del 2022. Per a poder dur a terme un pla estratègic realista i ambiciós s'avaluarà l'evolució de la generació en els darrers anys i es farà un balanç del Pla anterior, revisant els objectius assolits per a cadascuna de les actuacions desenvolupades.

Bibliografia d'interès

- Pla local de prevenció de residus municipals de Celler de Ter. Ajuntament de Celler de Ter, 2016. <http://docplayer.es/133019618-Ajuntament-de-la-celler-de-ter-pla-local-de-prevencio-de-residus-municipals-de-la-celler-de.html>

Més informació

Ajuntament de Celler de Ter

Persona de contacte: Jöel Torcque

Contacte: jtorcque@lacellularadeter.cat

